

24. Festiwal Filmu Niemego w Kinie Pod Baranami

2023-12-10

7 grudnia, rozpoczął się Festiwal Filmu Niemego - najstarszy w Polsce przegląd filmów niemych, prezentowanych z towarzyszeniem muzyki na żywo. Tegoroczna edycja festiwalu odbywa się pod hasłem „Z dalekiej północy”. Program prezentuje niemą kinematografią skandynawską oraz wybitnych twórców kina, wywodzących się z krajów Północy. Wydarzenie, organizowane przez Fundację Dla Kina oraz Kino Pod Baranami, potrwa do dzisiaj, 10 grudnia.

Hasło przewodnie **24. Festiwalu Filmu Niemego** brzmi „Z dalekiej północy”, a jego program skupia się na twórcach związanych ze Skandynawią. Są to z jednej strony przedstawiciele tzw. szkoły szwedzkiej, jednego najważniejszych nurtów niemego kina. Z drugiej - artyści skandynawskiego pochodzenia, którzy wyemigrowali, by rozwijać swoją karierę za granicą. W grudniowy weekend w Krakowie będzie można zobaczyć filmy takich reżyserów, jak: **Victor Sjöström, Carl Theodor Dreyer, Benjamin Christensen i Mauritz Stiller** (w tym roku przypada 140. rocznica jego urodzin). A na ekranie lśnić będzie jedna z najjaśniejszych gwiazd światowego kina, pochodząca ze Szwecji **Greta Garbo**, a także **Asta Nielsen** - urodzona w Kopenhadze, pierwsza europejska gwiazda filmowa.

Filmy wyświetlane będą **z muzyką wykonywaną na żywo**. Oniryczny świat namaluje dźwiękami wiolonczeli **Dobrawa Czocher**. Poprzez oryginalne instrumenty do najstarszych tradycji muzycznych sięgnie formacja **The Magic Carpathians**, a duet **Kirszenbaum** zinterpretuje na nowo muzykę folkową. Na Festiwal powrócą: duet **SARAPATA**, który łączy niebanalną elektronikę i romantyczne techno oraz **Semi-Invented Duo** (Adrian **Konarski** i Michał **Chytrzyński**) z melancholijnymi improwizacjami. Do filmów zagrają również: **Stanisław Słowiński Trio** (przestrzenne brzmienie skrzypiec, perkusji i fortepianu), **Trifonidis/Mencel/Staromiejski** (melodyjność z dodatkiem etnicznych dźwięków), **Paweł Kaczmarczyk Trio** (współczesny jazz rozpisany na klawisze, kontrabas i perkusję) oraz **Ula Stosio Supersonic Trio** (gitarowe riffy z domieszką skrzypiec i perkusjonaliów).

24. Festiwal Filmu Niemego otworzy w Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej **Manngha** film „**Symfonia zmysłów**” **Clarence’a Browna** - pierwsza wspólna produkcja **Greta Garbo** i **Johna Gilberta**. To właśnie ten porywający melodramat o burzliwych losach miłosego trójkąta uczynił ze szwedzkiej aktorki prawdziwą boginię ekranu i wielką gwiazdę kina niemego. W pokazie wezmą udział członkowie Stowarzyszenia **Dawnej Rabki Czar** w strojach z końca lat 20.

Greta Garbo pojawi się na ekranie również w filmie „**Dziki orchidee**” **Sidneya Franklina** - zmysłowej opowieści o pożądaniu, osadzonej wśród niezwyklej przyrody wyspy Jawa. Autorem zdjęć do obu filmów jest **William Daniels**, o którym mówi się, że stworzył fenomen szwedzkiej gwiazdy, w niezwyklej sposób oświetlając jej twarz. Inna ikona niemego kina - **Asta Nielsen** - prezentuje pełnię swojego aktorskiego talentu w filmie „**Hamlet**” (reż. **Svend Gade i Heinz Schall**). To zaskakująca adaptacja dramatu Szekspira - duński książę jest dziewczyną, której prawdziwa tożsamość ukrywana jest przez rodziców, marzących o osadzeniu jej na tronie.

W ramach **24. Festiwalu Filmu Niemego** będzie można zobaczyć aż trzy filmy w reżyserii **Victora Sjöströma** - czołowego twórcy szkoły szwedzkiej, który po mistrzowsku operował przyrodą by podkreślać psychiczne i emocjonalne stany swoich bohaterów. Doskonale widać to w filmie „**Banici**”, w którym dramatyczne losy pary zakochanych toczą się na tle surowej

natury, symbolizującej ścigające ich fatum. Również w osadzonym na Dzikim Zachodzie dramacie „**Wicher**” Sjöström szczególną rolę przyznał przyrodzie – wiatrowi, który doprowadza młodą dziewczynę (w tej roli **Lillian Gish**) do obłądu. Trzeci film szwedzkiego reżysera w programie to imponujący nowatorskimi zdjęciami i efektami specjalnymi „**Furman śmierci**” – posępna alegoria ludzkiego losu, przypominająca średniowieczny moralitet oraz „Opowieść wigilijna” Charlesa Dickensa. W poczet twórców szwedzkiej szkoły zalicza się również **Mauritza Stillera**, którego „**Skarb rodu Arne**” zakończy Festiwal. To epicka powieść o młodej kobiecie rozdartej między miłością a poczuciem sprawiedliwości, z wybitnymi zdjęciami **Juliusa Jaenzona**.

Filmowa kariera reżysera **Carla Theodora Dreyera** trwała niemal pół wieku. Duński twórca z powodzeniem odnalazł się w kinie dźwiękowym, jednak jego filmy nieme cieszą się wielkim uznaniem. W programie **24. Festiwalu Filmu Niemego** są dwie jego produkcje sprzed przełomu dźwiękowego: „**Wdowa po pastorze**” – poruszające, niepozbawione humoru kino ze znakomitą rolą Hildur Carlsberg oraz „**Michael**” – fascynujące studium relacji między dekadentem artystą a jego młodszym protegowanym i modelem. W postać dojrzałego malarza wcielił się **Benjamin Christensen** – duński aktor i reżyser, którego oryginalny film „**Czarownice**” zostanie pokazany podczas festiwalowego **Afterparty** w Klubie Betel. To unikatowe dzieło, portretujące zagadnienie polowań na czarownice na przestrzeni wieków, zyskało w latach 60. niemal kultowy status.

Podczas festiwalu, **w sobotę**, odbędzie się **wykład i pokaz makijażu filmowego**, który przybliży tajniki kultowych wizerunków gwiazd kina lat 20., w tym Grety Garbo. Wykład poprowadzi **Kasia Wrona** – profesjonalna makijażystka gwiazd i autorka książki „Makijażowy anti-aging”.

W **niedzielnym poranku** najmłodszy widzowie mogą wziąć udział w specjalnym wydaniu cyklu „**Baranki Dzieciom**”: pokazie bajek o tematyce filmowej i warsztatach plastycznych pod hasłem „Ruchome obrazy”.

Wybrane filmy zostaną wyświetlone **z kopii 35mm**, pochodzących ze zbiorów Filmoteki Narodowej – Instytutu Audiowizualnego. Część filmów to wersje **odrestaurowane cyfrowo**.

W trakcie festiwalu będzie można zdobyć egzemplarze **książki Roberta Gottlieba „Garbo. Najbardziej tajemnicza gwiazda Hollywood”** (Wydawnictwo Znak). W dniu otwarcia, w promocyjnej cenie, dostępna do zakupu będzie ta oraz inne biografie gwiazd kina: „Audrey Hepburn w blasku sławy” oraz „Liz. Biografia intymna Elizabeth Taylor”.

Bilet z dowolnego pokazu 24. Festiwalu Filmu Niemego upoważnia do **zniżki w szwedzkich kawiarniach Kaffe Bageri Stockholm** (ul. Łobzowska 17, ul. Podbrzezie 2, ul. Kościuszki – obok mostu Dębnickiego).

Organizatorzy zachęcają również do udziału w filmowym preludium festiwalu: **4 grudnia**, w ramach cyklu **Filmy Wszech Czasów**, w Kinie Pod Baranami wyświetlony został kostiumowy melodramat „**Królowa Krystyna**” **Roubena Mamouliana**. W tytułowej roli XVII-wiecznej szwedzkiej królowej wystąpiła Greta Garbo. Była to jedna z najważniejszych ról Garbo w kinie dźwiękowym. Pokaz poprzedził krótki wykład, który wygłosiła Joanna Łuniewicz – filmoznawczyni

**Magiczny
Kraków**

i edukatorka filmowa.

Wszystkie pokazy odbędą się w Kinie Pod Baranami, chyba że zaznaczono inaczej.